

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Prof. dr Andrzej ZOLL

00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Tel. centr. 551 77 00
Fax 827 64 53

Warszawa, 13 czerwca 2001 r.

35147

RPO/378921/2001/VII

Pan
płk Aleksander Nawrocki
Dyrektor Generalny
Służby Więziennej
WARSZAWA

Szanowny Panie Dyrektorze

Ustalenia podjęte w roku bieżącym w ponad dwudziestu aresztach śledczych i zakładach karnych przez pracowników Zespołu Prawa Karnego Wykonawczego w Biurze Rzecznika wskazują na spowodowane przeludnieniem poważne trudności z zapewnieniem każdemu osadzonemu łóżka do spania oraz niezbędnych badań lekarskich i zabiegów sanitarnych, jakie powinny być wykonane w warunkach celi przejściowej. Problemy te znajdują również odzwierciedlenie w skierowanych do mnie skargach od osób pozbawionych wolności.

1. Naruszenie § 20 regulaminu wykonywania tymczasowego aresztowania oraz § 13 regulaminu wykonywania kary pozbawienia wolności oznacza, że część osadzonych śpi na rozkładanych w porze nocnej na podłodze celi materacach. Nie wszędzie jednak zamiast tej ostateczności wykorzystuje się istniejące jeszcze możliwości wstawienia do celi kolejnego łóżka lub wprowadzenia łóżek piętrowych.

2. Zarówno regulamin wykonywania tymczasowego aresztowania, jak i regulamin wykonywania kary pozbawienia wolności stanowią, że przyjętego do aresztu śledczego albo zakładu karnego umieszcza się w celi przejściowej na okres niezbędny, nie dłużej jednak niż na 14 dni, przede wszystkim dla poddania go wstępnym badaniom lekarskim i zabiegom sanitarnym. Ten bardzo ważny przepis daje gwarancję, że osoby przyjęte do jednostki penitencjarnej, zanim trafią do cel ogólnych, odbędą kwarantannę, w czasie której wykluczy się u nich nosicielstwo chorób zakaźnych, zagoi rany i wyleczy z choroby. Tymczasem w niektórych wizytowanych aresztach śledczych zlikwidowano cele

przejściowe albo liczba posiadanych w nich miejsc jest niewystarczająca, a osoby nowoprzyjęte osadza się w celach ogólnych. Pracownicy Biura Rzecznika odnotowali w szeregu przypadkach, że okres oczekiwania w celach ogólnych przez osoby nowoprzybyłe na wstępne badania lekarskie i zabiegi sanitarne wynosił od kilku do kilkunastu dni, co wynikało również z zapisów w ich książkach zdrowia.

Sytuacja taka stwarza zagrożenia dla stanu sanitarnego aresztów śledczych oraz niesie ryzyko rozprzestrzeniania się chorób wśród osób pozbawionych wolności. Tym bardziej, że nie zawsze jest ona w sposób udokumentowany oceniana w ramach realizowanej przez lekarza, w trybie § 33 regulaminu wykonywania tymczasowego aresztowania, kontroli stanu sanitarnego aresztu śledczego.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jednolity: Dz.U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147) uprzejmie proszę Pana Dyrektora o odniesienie się do przedstawionych w niniejszym piśmie problemów wynikających z braku zapewnienia każdemu osadzonemu łóżka do spania oraz likwidacji bądź niewystarczającej liczby cel przejściowych.

Będę również zobowiązany za udzielenie mi informacji o skali występowania obu tych zjawisk we wszystkich aresztach śledczych i zakładach karnych.

Z wyrazami szacunku

/-/ Prof. dr Andrzej Zoll